

VII. INFORMACJE

1. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Guadalajara 2004 r.

W dniach 5-7 listopada 2002 r. obradowała w Watykanie pod przewodnictwem kard. J. Tomko sesja plenarna Papieskiego Komitetu ds. Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych. Udział wzięło ponad 60 przedstawicieli narodowych oraz przewodniczących komitetów narodowych jak i stałych członków Papieskiego Komitetu. Z Polski, z nominacji kard. J. Glempa, prymasa Polski i przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, uczestniczył ks. Andrzej F. Dziuba.

XLVIII Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w Guadalajara w Meksyku, w dniach 10-17 października 2004 r. (pierwszy miał miejsce w dniach 28-30 czerwca 1881 r. w Lille, za pontyfikatu Leona XIII). Głównym jego hasłem jest zawołanie: „Eucharystia, światło i życie dla nowego milenium”. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczy kard. Juan Sandoval Iniguez, arcybiskup metropolita Guadalajara.

W przygotowaniach do obrad plenarnych przesłałem do Papieskiego Komitetu tekst pt. „Życie eucharystyczne w Kościele w Polsce”, które nakreślało problematykę Mszy św. niedzielnej, procesji i nabożeństw eucharystycznych oraz ruchów i stowarzyszeń odnoszących się do Eucharystii i związanych z nią przejawów pobożności. Ważnymi elementami w wizji pobożności eucharystycznej były II Krajowy Kongres Eucharystyczny (8-14 czerwca 1987 r.) i „Statio Orbis” 46. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego (Wrocław, dnia 1 czerwca 1997 r.) pod przewodnictwem Ojca Świętego Jana Pawła II. Nie można także pominąć znaczenia II Polskiego Synodu Plenarnego jak i synodów diecezjalnych.

Obrady miały miejsce w „Domus Internationalis «Paulus VI»” przy via della Scrofa. Po „Veni Creator Spiritus” obrady rozpoczął kard. J. Tomko, przedstawiając m.in. uczestników spotkania. To niezwykle bogactwo kontynentów czy państw oraz lokalnych Kościołów narodowych czy diecezjalnych. Wskazał także na elementy merytoryczne obrad, a więc przede wszystkim na przygotowanie przez Kościół Powszechny Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Guadalajara. Całość obrad odbywała się w czterech językach: hiszpańskim, włoskim, francuskim i angielskim wraz z tłumaczeniami symultanicznymi.

Jako pierwszy zabrał głos kard. Juan Sandoval Iniguez, arcybiskupa Guadalajara, miejsca kolejnego Kongresu Eucharystycznego, który przedstawił komentarz do tekstu pt. „Eucharystia, światło i życie nowego milenium”. Jego zdaniem niezbędne jest, jak to akcentuje m.in. Jan Paweł II w *Novo millennio ineunte*, wyraźniejsze dostrzeżenie oblicza Jezusa Chrystusa. Jest to wyakcentowanie elementów chrystocentrycznych, które nie negują wymiaru antropologicznego. Sprowadza się to oprócz innych znaków do rozeznania prawdy, iż Jezus Chrystus jest obecny w misterium eucharystycznym.

Oświecająca i żywotna moc Eucharystii sprawia, iż Jej światło świeci w ciemnościach, a ciemności nie są w stanie Jej ogarnąć. Mimo wszystko w świetle Eucharystii

trzeba jednak dostrzec zarówno blaski, jak i cienie współczesnego świata, a w nim i Kościoła. Gotowość dostrzegania tych znaków życia, może czasem nawet bulwersujących, nie może wykluczać otwartości ku przyszłości i nadziejom chrześcijańskiego świadectwa.

Ostatecznie Eucharystia pozostaje szczytem życia chrześcijańskiego, tak w wymiarze osobowym jak i wspólnotowym. To Ona, w bogactwie darów Chrystusa, przez całe życie towarzyszy eschatologicznemu pielgrzymowaniu chrześcijańskiemu w Nowym Przymierzu i sama jest jego najdoskonalszą Ofiarą. Eucharystia jest misterium komunii i centrum życia Kościoła. Jezus Chrystus jest najważniejszym Ewangelizatorem, jej twórcą i mocą, ale jednocześnie Eucharystia jest źródłem ewangelizacji. Bez niej jest ona po prostu niemożliwa, nie wyda owoców i darów ewangelicznego przepowiadania.

W dzieło to wpisana jest także Maryja, Matka Jezusa, prawdziwego Boga i Człowieka, która staje w historii zbawienia jako „gwiazda ewangelizacji” (La Eucaristia, Luz y Vida del nuevo milenio. Texto Base. XLVIII Congreso Eucarístico Internacional. Guadalajara, Mexico, 10-17 octubre de 2004. Arquidiócesis de Guadalajara 2002). Szczególnie ważne jest dynamiczne wskazanie na rolę Maryi w posłudze orędzia Nowego Testamentu.

To wystąpienie arcybiskupa Metropolity Guadalajara było ważnym przedłożeniem w ramach pierwszego dnia spotkania oraz dyskusji, pytań czy dopowiedzeń. Trzeba przyznać, iż ustawia ono teologicznie oraz duszpastersko orędzie, jakie niesie dla różnych Kościołów partykularnych. Wydaje się, że mimo odległości czasowej oraz geograficznej (zwłaszcza dla Europy czy Azji) winien on przenikać już dziś twórczo rozpoczęte przygotowania pastoralne i katechetyczne przeniesione do poszczególnych Kościołów lokalnych.

Podczas dyskusji zaprezentowałem materiał pt. „Eucharystia życiem i światłem Kościoła w Polsce”. Była to próba aplikacji treści dokumentu Kongresu do współczesnej rzeczywistości Kościoła w Polsce. Propozycja moja rozeznawała dalsze oczekiwania w zakresie włączenia się Kościoła w Polsce w odpowiedzialność ewangelizacyjną opartą na Eucharystii (np. powołania misyjne). Także pobożność Maryjna (zwłaszcza Jasna Góra, jako sanktuarium narodowe) winna być praktykowana w kontekście Kościoła i niesionej przez niego posługi ewangelizacyjnej oraz misyjnej.

Obradom popołudniowym przewodniczył abp Javier Lozano Barragan, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. W tej sesji zaprezentowano trzy komunikaty. Najpierw o. Ferdinand Pratzner, sekretarz Papieskiego Komitetu, przedstawił tekst pt. „Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne. Doświadczenia i tradycje”. Autor ukazał historię tej instytucji watykańskiej oraz jej posługę dla Kościoła Powszechnego. Były to także treści ogólne, które pozwalają pełniej rozeznąć fenomen teologiczny oraz religijno-społeczny Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych.

Z kolei Joviano de Lima Junior SSS, biskup Sao Carlos w Brazylii, wygłosił referat: „Przygotowania i celebrowanie Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego”. Było to ukazanie doświadczenia eucharystycznego na poziomie diecezji. Informacje te miały znamiona typowe dla Sitz im Leben odbywanego Kongresu. Wydaje się, że organizatorzy umiejętnie to wykorzystali w sferze organizacyjnej oraz teologicznej.

Wreszcie, jako trzeci w tym cyklu wystąpił Carmelo D. F. Morelos, arcybiskup Zamboanga na Filipinach i ukazał temat: „Piąty Narodowy Kongres Eucharystyczny na Filipinach”. Było to ciekawe doświadczenie kongresu krajowego. Pewne treści, zwłaszcza organizacyjny, pokrywały się z poprzednim przedłożeniem. Doszły tu jednak do głosu i pewne specyfikacje typowe dla Kościoła na Filipinach.

Referaty te były ważnym przeglądem doświadczeń różnych Kościołów. Dotyczyły bowiem zarówno sfery diecezjalnej, narodowej, jak i międzynarodowej. W tych płaszczyznach, choć oczywiście w różny sposób, przeżywane jest w Kościele eklezjalne doświadczenie kongresów eucharystycznych. W wystąpieniach prelegentów wybrzmiało bogactwo form oraz specyfik typowych dla miejsca eucharystycznych celebracji. Ostatecznie jednak Eucharystia staje jako centrum życia Kościoła, w jego strukturach, oraz poszczególnych wiernych

W ramach dyskusji wokół trzech wystąpień wskazano na różne praktyczne doświadczenia, zwłaszcza wywodzące się z Kościołów lokalnych. Zabierając głos wskazałem, że Kościół w Polsce skorzystał z doświadczeń związanych z Krajowym oraz Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym. Przy tej okazji w Polsce także wybrzmiały m.in. kwestie ekumeniczne, przemian społeczno-gospodarczych po upadku totalitaryzmu czy konieczność szacunku wobec tradycyjnych form pobożności eucharystycznej czy innych znaków religijności.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad, wcześniej niż to było zaplanowane, Ojciec Święty Jan Paweł II zaprosił do Watykanu i udzielił wieczorem (godz. 19.00) w Sali Klementyńskiej audiencji wszystkim uczestnikom Sesji plenarnej Papieskiego Komitetu. Po powitaniu przez kard. J. Tomko Papież w języku włoskim skierował przemówienie opatrzone tytułem: „Eucharystia jest źródłem jedności w Kościele. Ciało eucharystyczne Pana odżywia i wspiera Jego Ciało Mistyczne”. Tym samym wskazał na elementy interpretacyjne teologii Międzynarodowego Kongresu w Ameryce Łacińskiej (pełny tekst wystąpienia wraz ze zdjęciem zbiorowym opublikowało „L'Osservatore Romano” 142 [2002] nr 256, z dnia 7.11.2002; tekst polski znaleźć można w „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 24 [2003] 2/250/, s. 31-32, a przedruk w niniejszym numerze „Anamnesis” s. 7-9). Na zakończenie audiencji każdy z uczestników miał możliwość indywidualnego przedstawienia się Ojcu Świętemu

Audiencja ta była aktem eklezjalnym więzi wielu Kościołów lokalnych z Następcą św. Piotra na stolicy wierności wiary i moralności chrześcijańskiej. Tu jeszcze dobitniej ukazał się znak uniwersalności Kościoła skupionej wokół Ojca Świętego, bogactwo Kościołów partykularnych oraz lokalnych znalazło swą wspólnotę wiary w Piotrze naszych czasów. Jego zaś wskazania dodały nowe elementy w pracy wokół kultu i pobożności eucharystycznej, zawsze osadzonych w rzeczywistości Kościoła, tj. Mistycznego Ciała Chrystusa.

W drugim dniu obrad, tj. 6 listopada, ze względu na to, iż Papież pominął fragmenty swego przemówienia, zostało ono odczytane integralnie przez kard. J. Tomko i udostępnione w symultanicznym przekładzie na cztery języki spotkania. Było to ważne przybliżenie ducha i myśli oraz oczekiwań Ojca Świętego Jana Pawła II wobec Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych a także szeroko pojętej po-

bożności eucharystycznej. Na zakończenie obrad dodatkowo wszyscy uczestnicy otrzymali fotokopię tekstu w języku włoskim.

Tego dnia jako pierwszy głos zabrał o. prof. Jesus Cervera Castellano, wiceprezydent Papieskiego Ateneum „Teresianum”. Zaprezentował on wykład pt. „Eucharystia w Kościele uniwersalnym i Kościele partykularnym - Rola Papieskiego Komitetu i delegatów lub komitetów narodowych”. Faktycznie tekst zawierał dwa tematy wskazane w tytule. Pierwszy, obszerny, ukazał nauczanie Vaticanum II, a następnie piękno Kościoła partykularnego wokół Eucharystii. Z kolei autor dokonał precyzacji w związku z listem „Communionis notio” Kongregacji Nauki Wiary. Wreszcie starał się ukazać przejście od Kościoła partykularnego do parafii. Całość tego punktu zamykają myśli o Eucharystii jako miejscu komunii i misji. Uwagi te stanowiły także dalsze rozwinięcie myśli związanych z wystąpieniem kard. Juan Sandoval Iniguela oraz z dokumentem podstawowym Kongresu w Guadalajara.

Drugi, znacznie skromniejszy fragment referatu, ukazuje teologiczne, praktyczne oraz dynamiczne poziomy współpracy między Papieskim Komitetem a różnymi ciałami na poziomie narodowym, zwłaszcza w osobie delegata czy specjalnego komitetu powołanego przez konferencje episkopatu. Autor podkreślał, iż niezbędna jest tutaj ciągła i wytrwała animacja, której centrum winna być oczywiście Eucharystia.

W dyskusji występowały zwłaszcza dopowiedzenia i pytania. Także pytałem m.in. o teologiczne miejsce w prawdzie Eucharystii Kościołów starokatolickich, które mają sukcesję apostołską, a więc i kapłaństwo sakramentalne oraz o problem ochrzczonych, którzy z różnych racji nie mogą w pełni uczestniczyć w Eucharystii. Odpowiedzi niestety były raczej bardzo teoretyczne, mało dotyczyły konkretnych realiów duszpasterskich poszczególnych Kościołów lokalnych, np. I Komunia św. dzieci i udział w niej rodziców, związki niesakramentalne ochrzczonych czy problem funkcji świadka przy bierzmowaniu lub sakramencie małżeństwa. W stosunku do sytuacji związków niesakramentalnych w Kościele referent faktycznie pominął ducha i zalecenia adhortacji Jana Pawła II *Familiaris consortio*. Natomiast nie posiadał wiedzy o Kościołach starokatolickich, a problem sprowadził do Kościołów obrządków wschodnich.

Z kolei uczestnicy spotkania dyskutowali w czterech grupach językowych. Grupa włoska, w której uczestniczyłem, liczyła 8 osób (większość uczestników pochodziła z Europy Środkowo-Wschodniej), jako owoc dyskusji przedstawiła m.in. potrzebę encykliki o Eucharystii, większej koordynacji działań między delegatami czy komitetami narodowymi oraz centralą rzymską. Tu sugerowano potrzebę publikacji przez Papieski Komitet specjalnego biuletynu informacyjnego – swoistego oficjalnego organu, także z adresami osób odpowiedzialnych w poszczególnych konferencjach biskupów. Byłaby to stała forma prezentacji prac związanych z Międzynarodowymi Kongresami Eucharystycznymi oraz innymi kongresami narodowymi czy diecezjalnymi.

Następnie w szerokiej dyskusji plenarnej przedstawiono wnioski dyskusyjne poszczególnych grup językowych. Z kolei na ich podstawie kard. J. Tomko starał się wydobyć ogólne sugestie, które zostaną przez niego przedstawione Papieżowi. Najwięcej znalazło się z grupy włoskiej, której przewodniczył abp A. Comastri, arcybiskup-prałat Loreto. Sugerowano także większy nacisk na eucharystyczne kongresy

diecezjalne i narodowe, które winny być przygotowaniem lub owocem Kongresu Międzynarodowego. Została zgłoszona tylko jedna propozycja takiego następnego kongresu w Quebec w Kanadzie.

Ważnym punktem drugiego dnia spotkania było przedstawienie przez organizatorów Kongresu w Guadalajara szczegółów nie tylko teologicznych, ale także i technicznych oraz organizacyjnych tego wydarzenia eklezjalnego. Dobrze zaprezentowano samo miejsce Kongresu, także od strony kulturalnej. Jest to także promocja miasta Guadalajara oraz kultury meksykańskiej. Jednak szczegółowe dane o udziale w Kongresie należy zgłaszać ze znacznym wyprzedzeniem i to stosownie do formy oraz zakresu uczestnictwa (np. *O Lectura Pastoral. Del Texto Base para el 48 Congreso Eucaristico Internacional*. Pbro. M. A. Reyes Arreguin y Equipo dela Vicaria de Pastoral de la Arquidiocesis de Guadalajara. Guadalajara 2002).

W ramach dyskusji z organizatorami pytałem m.in. o możliwości potwierdzenia wydatków finansowych, które mogą być refundowane w Polsce. Istnieje możliwość uzyskania odpowiednich dokumentów. Generalnie wyjazd na Kongres należy oficjalnie traktować jako wyjazd turystyczny, gdyż to ułatwia sprawy paszportowe oraz wizowane przy przekraczaniu granicy meksykańskiej. Takie wymagania odzwierciedlają sytuację prawnoreligijną Kościoła katolickiego oraz innych wspólnot religijnych w Meksyku. Warto dodać, że same władze organizacyjne oferują zaś wielorakość możliwości zatrzymania oraz pobytu na czas Kongresu, także w centrach religijnych, np. klasztory, parafie czy domy formacyjne.

Całość obrad w płaszczyźnie duchowej zakończyła celebrowanie Eucharystii w kaplicy domu, której przewodniczył kard. J. Tomko, według formularza z uroczystości Ciała i Krwi Pańskiej. On także wygłosił ewangelizacyjną homilię, nawiązując do odpowiednich czytań i nadając im interesującą interpretację. Był to ważny znak jedności uczestników sesji plenarnej, wokół Eucharystii, stołu Słowa i Chleba. Tu w kaplicy wspólnota ludzi stała się znakiem jedności Kościoła w Eucharystii i wokół Niej, a także z zadaniami dla Niej. Wszystko to jednak będzie możliwe tylko w mocach Eucharystycznej Ofiary Jezusa Chrystusa.

Zamykająca całość spotkania kolacja w domu obrad była kolejnym znakiem braterstwa oraz więzi przy stole chleba powszedniego. Kolacja ta wyzwoliła dalsze i nowe przyjaźnie oraz nadzieje kolejnych wzajemnych spotkań jak i wspólnie podejmowanych prac wokół rozwoju kultu Jezusa eucharystycznego.

Zgodnie ze statutem Komitetu, Kościoły lokalne powinny podjąć działania informacyjne oraz duszpasterskie wokół tematyki Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego. Oczekiwane jest udostępnienie materiałów pomocniczych, dostosowanych do lokalnych warunków. W roku Kongresu wskazane jest wydanie przez Konferencję Episkopatu listu czy komunikatu, który winien zwrócić uwagę na współuczestnictwo wiernych w tym znaku wiary i jedności.

Jako pokłosie obrad biskupi diecezjalni w Polsce, za pośrednictwem sekretarza generalnego episkopatu, otrzymali notę, która ukazuje informacje związane z XLVIII Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym, Guadalajara 2004. Materiał ten wskazuje na hasło spotkania oraz na jego interpretację teologiczno-ewangelizacyjną.

Wydaje się, iż świadomość oczekiwań wobec Guadalajara 2004 winna być w Kościele w Polsce bardzo żywa m.in. ze względu na doświadczenia XLVI Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu w 1997 r., którego „Statio Orbis” celebrowane było wraz z Ojcem Świętym Janem Pawłem II.

ks. Andrzej F. Dziuba

2. Kolejne spotkanie Komitetu „Vox Clara”

W „Anamnesis” 8 (2002) nr 4 (31) s. 105 informowaliśmy o powstaniu komitetu doradczego do tłumaczeń tekstów liturgicznych na język angielski „Vox Clara” i o jego pierwszym zebraniu. W dniach 18 i 19 listopada 2002 r. komitet ten obradował po raz drugi w siedzibie Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, a kolejne spotkanie zapowiedziano na wiosnę 2003 r. Informację o tym spotkaniu w języku angielskim można znaleźć na watykańskiej stronie internetowej:

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccdds/documents/rc_con_ccdds_doc_20021119_press-release-vox-clara_en.html

Prefekt Kongregacji kard. Francis Arinze podkreślił ważność efektywnego zastosowania wskazań instrukcji *Liturgiam authenticam* w procesie dokonywania tłumaczeń ksiąg liturgicznych obrządku rzymskiego i wyraził wdzięczność temu komitetowi za podjęte dzieło.

3. Wywiad kard. F. Arinze, prefekta Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, dla miesięcznika „30 Giorni”

W numerze 11/12 miesięcznika „30 Giorni” z roku 2002 ukazał się wywiad z kard. F. Arinze, prefektem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, na temat tłumaczeń tekstów liturgicznych na języki nowożytne z tytułowany „Attenti alle traduzioni”. Wywiad przeprowadził Gianni Cardinale. Tekst w języku włoskim jest dostępny na stronie internetowej <http://www.30giorni.it/articolo.asp?id=114> Kardynał w swym wywiadzie mówił o potrzebie wielkiej pracy, którą trzeba włożyć w dziedzinę dokonywania przekładów. Wskazywał na wierność nauce Soboru Watykańskiego II i na zalecenia instrukcji *Liturgiam authenticam*. W wielu przypadkach współczesne przekłady nie oddają wiernie ducha modlitwy, którą Kościół żył przez wieki.

4. Środkowoeuropejski Dzień Katolików

W Niemczech i Austrii od wielu lat odbywają się dni katolików. Arcybiskup Wiednia kard. Christoph Schönborn wyszedł z inicjatywą zorganizowania Środkowoeuropejskiego Dnia Katolików – Mitteleuropäischer Katholikentag. Punktem wyjścia do tej inicjatywy stał się list papieża Jana Pawła II *Novo millennio ineunte*. Wezwanie „duc in altum” będące myślą przewodnią tego listu trzeba zdaniem Kardynała rozumieć również jako wezwanie do jednoczenia Europy. W dwadzieścia lat po

pierwszej pielgrzymce Papieża do Austrii w roku 1983 mają się spotkać katolicy z Europy środkowej. Hasłem tego spotkania katolików będą słowa „Chrystus nadzieją Europy”. W czasie od 1 czerwca 2003 r. do 23 maja 2004 r. odbędzie się szereg sympozjów, pielgrzymek i celebracji organizowanych przez osiem krajów: Austrię, Bośnię i Hercegowinę, Chorwację, Czechy, Polskę, Słowację, Słowenię i Węgry. Zakończeniem będzie „Pielgrzymka narodów” do Mariazell.

Informacje podstawowe, a także informacje o celu i zadaniach Środkowo-europejskiego Dnia Katolików znaleźć można na stronach internetowych: <http://www.katholikentag.at/siteswift.php> (w języku niemieckim), zaś w języku polskim na stronie: <http://www.katholikentag.opoka.org.pl>

Do pracy w Arbeitsgruppe Liturgie został wydelegowany przez Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski bp Stefan Cichy, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski. Grupa ta opracowała w języku niemieckim i na zebraniu w Wiedniu w dniu 15 stycznia 2003 r. przyjęła modlitwę litanijną do Jezusa Chrystusa i pieśń Katholikentagu, które mają być duchową pamiątką tego wydarzenia.

Wspomniana pieśń w języku niemieckim ma następujące słowa:

- (1) Du Herr der Völker und der Zeit,
gib du Europa dein Geleit.
Du bist vom Vater uns gesandt
und bleibst uns ewig zugewandt.
Dir vertrauen wir, unsre Hoffnung Jesus Christus.
- (2) Dein Wort den Weg zum Frieden weist,
den du verheißen durch den Geist.
Du gehst mit uns im Brot verhüllt,
bis sich voll Glanz dein Reich erfüllt.
Dir vertrauen wir, unsre Hoffnung Jesus Christus.
- (3) Die Mutter, die dich einst gebar,
bereit für deine Gnade war.
Sie helfe uns, in Treue nun
dein Wort zu hören und zu tun.
Dir vertrauen wir, unsre Hoffnung Jesus Christus.

5. Liturgiczne nowości wydawnicze

Rok 2003

Jan Paweł II, *Jutrznia. Poranna modlitwa Kościoła. Pierwszy tydzień*, Wydawnictwo Księży Marianów, Warszawa 2003, ISBN 83-7119-403-X.

Kard. Joseph Ratzinger, *Bóg jest blisko nas. Eucharystia: centrum życia*, Wydawnictwo M, Kraków 2003, ISBN 83-7221-513-8.

Wejść w światło. Rozważania tajemnic świetlistych różańca, Wydawnictwo Św. Jac-ka, Katowice 2003, ISBN 83-7030-634-1.

Światło tajemnic różańcowych w nauczaniu Jana Pawła II. Ogólnopolskie Sympo-zyum Mariologiczno-Maryjne. Jasna Góra 16-17 stycznia 2003. red. Z. Jabłoński OSPPE, Wydawnictwo Zakonu Paulinów Paulinianum, Częstochowa 2003, ISBN 83-7188-629-2, 83-87055-69-7.

Anton Dinzinger, Heidi Ehlen, *Ponieważ Bóg nas kocha. Propozycje Mszy św. dla dzieci i rodzin w roku liturgicznym B*, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2003, ISBN 83-7224-518-5.

Rok 2002

ks. Józef Wacław Boguniowski SDS, *Objawiona miłość Boża. Duchowa refleksja i teologiczny komentarz do liturgii okresu zwykłego*, Wydawnictwo eSPe, Kraków 2002, ISBN 83-89167-41-7.

Silvano Sirboni, *Wielki Tydzień. Przeżywanie i celebrowanie Wielkiego Tygodnia*, Wydawnictwo eSPe, Kraków 2002, ISBN 83-88683-67-5.

Felice Ferraris, *Animowanie celebracji liturgicznych*, Wydawnictwo M, Kraków 2002, ISBN 83-7221-513-8.

Bischof Gerhard Ludwig Mueller, *Die Messe. Quelle christlichen Lebens*, Augsburg 2002, ISBN 3-929246-90-2.

Enrico Mazza (a cura di), *L'Idea di sacrificio. Un approccio di teologia liturgica. Atti del Convegno «L'idea di sacrificio: un approccio di teologia liturgica» Trento 23-24 maggio 2001*, Edizioni Dehoniane, Bologna 2002, ISBN 88-10-40381-9.

Klemens Richter, *Spazio sacro e immagini di chiesa. L'importanza dello spazio litur-gico per una comunità viva. A cura di Iginio Rogger*. Edizioni Dehoniane, Bologna 2002, ISBN 88-10-40380-0.

Philippe Béguerie, Michèle Pigé, *Catecumenato di Saint-Lambert de Vaugirard, Il Catecumenato, cammino di vita*. Presentazione di Walther Ruspi, Edizioni Dehonia-ne, Bologna 2002, ISBN 88-10-50256-6.

Hansjürgen Verweyen, *Sacramenti perché?* Edizioni Dehoniane, Bologna 2002, ISBN 88-10-40565-X.

Herrmann Kirchhoff, *Die österlichen Tage. Theologie, Liturgie und Brauchtum*, Verlag St. Michaelsbund, München 2002, ISBN 3-920821-23-8.

Klemens Richter – Manfred Probst, *Exorzismus oder Liturgie zur Befreiung vom Bösen? Informationen und Beiträge zu einer notwendigen Diskussion in der katholischen Kirche*, Verlag Aschendorff, Münster i. W. 2002, ISBN 3-402-03426-3.

Rinaldo Falsini, *Penitenza e riconciliazione nella tradizione e nella riforma conciliare. Riflessioni teologiche e proposte celebrative*, Ancora, Roma 2002, ISBN 88-514-0066-0.

Innocenzo III, *Il sacrosanto Mistero dell'Altare (De sacro Altaris Mysterio)* [Testo latino-italiano]. Presentazione di M. Sodi, ed. S. Fioramonti, Libreria Editrice Vaticana [odtąd LEV], Città del Vaticano 2002.

G. Caputa, *Il sacerdozio dei fedeli secondo San Beda. Un itinerario di maturità cristiana*. Presentazione di A.M. Triacca, LEV, Città del Vaticano 2002.

Actuosa participatio. Conoscere, comprendere e vivere la Liturgia. Studi in onore del Prof. Domenico Sartore CSJ, ed. A. Montan – M. Sodi, LEV, Città del Vaticano 2002.

D. Sartore, *Flores vernantes. Trent'anni di studi e ricerche in Liturgia*. Presentazione di S.E. Card. G. Majella Agnelo, LEV, Città del Vaticano 2002.

Vetus Missale Romanum Monasticum Lateranense, archivii Basilicae Lateranensis. Codex A65 (olim 65). Introduzione, Edizione semicritica e Facsimile (f. 208 - f. 327). Presentazione di C. Folsom, ed. (G.B.) S.-H. Chang, LEV, Città del Vaticano 2002.

D. Mussone, *L'Eucaristia nel Codice di Diritto Canonico. Commento ai can. 897-958*. Presentazione di S. Ecc. Mons. T. Bertone, LEV, Città del Vaticano 2002.

M. Sodi – A. Toniolo, *Concordantia et Indices Missalis Romani (Editio typica tertia)*. Presentazione di S. Ecc. Mons. F.P. Tamburrino, LEV, Città del Vaticano 2002.

G. Paleotti, *Discorso intorno alle immagini sacre e profane*. Libro I e II (1582). Trascrizione in italiano moderno a cura di G.F. Freguglia. Presentazione di C. Chenis, LEV, Città del Vaticano 2002.

Gregorio Ieromonaco, *La Divina Liturgia*. „Ecco, io sono con voi... sino alla fine del mondo”. Traduzione e Presentazione a cura di A. Ranzolin, LEV, Città del Vaticano 2002.

Advent feiern. Hausliturgie mit einer Einführung und 8 Liturgiekarten, Von Bruder Franziskus Christoph Joest, Präsenz-Verlag, Hünfelden 2002, ISBN 3-87630-017-7.

Ausverkauf unserer Gottesdienste? Ökumenische Überlegungen zur Gestalt von Liturgie und zu alternativer Pastoral. Hrsg. v. Karl Schlemmer (Studien zur Theologie und Praxis der Seelsorge Bd.50), Echter Verlag, Würzburg 2002, ISBN 3-429-02457-9.

Marcus Lautenbacher, *Die Firmung miteinander vorbereiten. Projekte, Gottesdienste, Gruppenstunden. Konkrete Liturgie*, Pustet Verlag, Regensburg 2002, ISBN 3-7917-1816-9.

Thomas Witt, *Repraesentatio Sacrificii. Das eucharistische Opfer und seine Darstellung in den Gebeten und Riten der Missale Romanum 1970. Untersuchungen zur darstellenden Funktion der Liturgie* (Diss. Paderborner theologische Studien Bd.31), Verlag Schöningh, Paderborn 2002, ISBN 3-506-76282-6.

Maurizio Barba, *La riforma conciliare dell'«Ordo Missae». Il percorso storico-redazionale dei riti d'ingresso, di offertorio e di comunione*, Edizioni Liturgiche CLV, Roma 2002.

Liturgia e scienze umane. Itinerari di ricerca (29^a Settimana di Studio dell'A.P.L., 2001), Edizioni Liturgiche CLV, Roma 2002.

Felice Rainoldi, *Il miele dalla pietra (Sal 80, 17). Guida liturgico-pastorale al canto dei salmi*, Edizioni Liturgiche CLV, Roma 2002, ISBN 88-7367-009-1.

Jaume Fabregas y A. Olivar, *La voz de los Padres en la liturgia de los horas*, Barcelona 2002, ISBN 8474678242.

6. Zasady rekrutacji na studia muzyki kościelnej w Krakowie na rok akademicki 2003/2004

Na stronie 4 okładki podajemy informacje o studiach specjalizacji muzyka kościelna na Wydziale Historii Kościoła Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie winni złożyć następujące dokumenty:

- wypełniony kwestionariusz zawierający podanie i życiorys (formularz kwestionariusza do pobrania w sekretariacie),
- świadectwo maturalne (oryginał lub kopia),
- opinia duszpasterza (w przypadku osób zakonnych – zgoda przełożonych),
- wypis z dowodu osobistego,
- zaświadczenie o stanie zdrowia,
- 4 fotografie 37 x 52 mm (bez nakrycia głowy, na jasnym tle).

Dokumenty należy składać **do dnia 8 czerwca 2003 r.** w Sekretariacie Wydziału Historii Kościoła w Krakowie przy ul. Franciszkańskiej 1

Rozmowa kwalifikacyjna odbędzie się 30 czerwca (poniedziałek) 2003 r. od godz. 10.00 przy ul. Szujskiego 4 i obejmować będzie:

- test z historii: wiadomości z historii muzyki z zakresu średniej szkoły ogólnokształcącej (lektura: *Małgorzata Kowalska, ABC historii muzyki, Kraków 2001*),
- sprawdzenie wiedzy religijnej z zakresu nauczania szkoły średniej,
- sprawdzian z gry na instrumencie (fortepian lub organy) z zakresu programu nauczania szkoły muzycznej II stopnia,
- test z harmonii: teoretyczna i praktyczna znajomość harmonii (przy instrumencie).